

Nro. 8.

**A' FELS. R. CSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.**

*Költ Bétsben, Kedden Januáriusnak 26-ik napján
1802-ik ofztendőben.*

B é t s.

Fő Tisztelendő és Méltóságos Perlaki Somogyi Leopold Györi Kánonok Úr, Lotsmándi Fő Észperest, a' Györi belső városnak Parochusa, az oda való Püspöki Consistoriumnak egyik tagja, és Tekint. Nemes Győr 's Szala Vármegyéknek Assessora, sok érdemeire való tekintetből, a' Fels Királyi Törvényes Táblának Praelatusává tétődött.

Nemes Hazánk érdemes fiait, úgymint, *Dóczy József és Báróczy Sándor* Fő Strázsamerter és lovas Kapitány *Batskady Bálint* Urakat azoz holtszas szolgálatjukra és hiveségekre nevezve, a' mellyel a'

H

Magyar Kir. Nemes testörző Seregnél a Fels. Uralkodó házat számos ezteendőktől fogva mind a háttan szolgálták, és még most is szolgállyák, egy grádittsal fellyebb emelni, tudnillik a két elsőbet Ob. lajtínántokká, az utóffót pedig Fő Strázamesterré tenni méltóztatott Felsőges Urunk.

Azon vitéz huzár Regementnekj, melynek ennekelötte béhai lovaság Generálisa Gróf *Warmser*, ennek halála után pedig Föld-Marsal Lajtínant Gróf *Nauendorf* voltak a tulajdonosai, most Báró *Kiemnayer* Föld Marsal Lajtínantot, fok és szembe tűnő hadi érdemeire nézve, tette Fels. Urunk tulajdonosává.

A Kir. Kassai Kamara Architectusának Adjunctusa *Kitzling János György* Ur három hasznos találmánya által tette magát érdemessé — *Elsőször* egy olly mesterséges alkotmányt készített, a melly által mindenféle malmok mazoktól forognak — *Másodszer* egy olly módját találta fel a serfőzésnek, a melly szerént az árpa csak egy negyed részét, és a főző kementzébe szükséges fának egy harmad részét meg lehet kimélni, 's még is mind az által jobb ser lesz belöle, mint az eddig gyakorlott főzes módja szerént — *Harmadszor*, olly masszának nemét talált fel, a mellyel a házakat, tornyokat, 's egyéb épületeket ótsóbb árron bé lehet fedni, a f. delek e össebbek, tovább tartók, és a mellyeknek sem a tűz, sem a víz, sem a hideg nem árthat. — Ezen hasznos találmányait az el múlt 1801-dik ezteendőben, Augustusnak 28-ik napján a Fels. Kir. Magy. Kamarának bé mutatta, e pedig hasznosoknak találván azokat Ö. C. Kir. Felsőge eleibe terjesztette; mellyre illy kegyelmes válaft adni méltóztatott Ö. Felsőge, hogy minckutanna azon találmányoknak halmozó vóttok meg fog próbáltatódni, a találmónak illendő jutalom adatasson.

Olasz Ország.

Néhány száz éftendőktől óta igen nagy akad'lyára voltak a' Marockói, Algiriai, Tunisi és Tripolisi tengeri haramják a' Közép és Adriaticumi tengeri kereskedésnek, és ha igazat kell vallani egyik tengeri kereskedő nemzet ezekkel mint eszközökkel éltek a' másik nemzet kereskedésének meg akadályoztatására. Melyre nézve csak nem minden Európai kereskedő nemzet adót fizetett ezen haramja társaságoknak. — Ezen nagy vissza él'snek leg elsőben is az északi Amerikai szabad Statusok szegezték magokat ellenébe, a' kik a' többek kívánt adó helyett, a' múlt éftendő közepe tájján egy fregatot küldöttek *Tunisnak* bé rekelztésére. — Ugy lattzik hogy ezen szabad Státusoknak ditsiretes példájokat, Frantzia és Anglia Országok költsönös meg egygyezéssel követni kíváányák; mivel a' Genuai 3 ik Januariusi levelek szerént, egy Frantzia és egy Ang'iai fregat ment Tunisba, a' mellyeknek kapitányai következendő feltételeket terjesztettek a' Tunisi D. y, az az, uralkodó herczeg eleibe: 1) Minden Frantzia és Angliai Országirabszolgákat botsaffón szabadon — 2) minden rabló hajóit vetkeztesse ki a' fegyverből — 3) Minden Európai kereskedő hajók előtt nyissa fel a' maga kikötő helyeit. — Hasonló feltételeket terjesztettek a' több Afrikai haramja Statusok eleibe is, a' mellyeket ha elfogadnak jó a' jó, ha nem mind a' két hatalmasságnak van annyi ereje, hogy erőszakkal is kényszeritheti azokat ezen igazságos kívanságnak tellyesítésére. — Hihetőképen azok az Európai kereskedő nemzetek is, a' mellyek eddig éftendőként való adót fizettek azoknak, Frantzia és Anglia Országhoz fogják magokat keptsolni.

I. Lajos Hetruriai Király, keves idő alatt sok mindenféle változásokat csinált a' maga Or-

szágában — Úgy hallatik, hogy a' Kormányfűk sem marad meg előbbi állapotjában, melynek az Ő Felsége változó egesége le föbbindító oka. — Azon kereskedőkből álló deputatio helyett, melly eddig *Livornóban* volt, egy commercialis kamarát állított fel, és azon harminzadot is, a' melly a' Livornói kikötőhelyből ki menő és oda bé menő portékákra volt vettelve, el törlötte, a' melly nem kevés hasznára leszen a' kereskedésnek.

Rómából, Januarius 2 ik napján. Szükségesnek ítélte a' mostan uralkodó Sz. Pápa, a' ki igen mértékletes életű fejedelemnek tartatik, a' Status Jövedelmének hijanoslát a' jó gazdálkodás, a' föld mivelés, a' baromtartás, s több e' félék által ki pótolni. Arra való nézve, nem régiben egy Congregatiot rendelt ki, a' melly abban foglalatoskodjon, mitoda eszközök által lehessen azokat nagyobb tökéletességre vinni. Ennek a' Congregatiónak *Consalvi* tudós Kardinál az előülője. Reményleni lehet, hogy ezen bölts intézet által az industria, és a' mezei gazdaságnak szeretete fel fog a' Római Statusban elevenedni.

Közönségesen úgy vélekedtek az Olasz Országok, hogy a' Luckai Respublikátska, vagy a' Hetruriai Királynak adatik, vagy a' Cisalpinai Respublikához fog kaptfoltatni, vagy ha megmaradna is a' maga valóságában, a' democratica igazgatás formája fogna oda bé vitetödni. Azonban egyik sem történt meg. — A' 2 ik Januariusi Luckai levelek szerént, azon Respublikának új alkotmánya, a' melly néhány oda való tekiertes polgárok által készitetett, és az ott lévő Frantzia követ polgár *Salicetti* által helybe is hagyatott, a' múlt December 10 ik napján lok ügyüdurogások közt hirdettetett ki. Ennek az új Constitutiónak rövid summája következendö tizikkellyekből áll: 1) A' Luckai Respublika egy nagy

Tanátsból 2) egy végre hajtó Tanátsból 2) egy kormányozó Tanátsból 3) egy kormányozó Tanátsból fog ennekutánna állani. — A' nagy Tanáts 300 személyt fog magában foglalni, a' kik közzé 200-an a' legtehetősebb polgárok, 100-an kereskedők, Tudólok, és híres mesterek vétetődnek fel — mindnyájan fizetés nélkül fognak a' Statumnak szolgálni. — Ez a' nagy Tanáts hoz törvényeket, e' nevezi ki a' végre hajtó és kormányozó Tanátsnak tagjait — minden 5-ik esztendőben változik annak egy harmad része, 's e' helyett vagy új tagok választódnak, vagy a' regiek hapyatódnak meg hivataljaikban, vagy mindnyájan, vagy csak rész szerént — A' nagy Tanátsnak Előülője a' voksoknak töbfsége szerént fog ki neveztetni. — A' végre hajtó Tanáts a' legöregebb személyekből fog állani, a' kiknek egyike mindenkör két hólnapig leszen előü'ő, és *Gonfaloniere* nevezetet visel (ez a' szó tulajdonképen Zászlótartót teszen, 's olly hatalma vólt ennekelőtte a' Luckai Republikában, mint a' *Dogének* Velentzében és *Genuában*). E' leszen a' külső hatalmasságokkal való alkudozásban a' Kormányfzéknek képviselője, ez írja a' hozott törvények alá a' maga nevét. — A' végre hajtó Tanátsnak minden tagja negy esztendeig fogja hivatalját viselni, 's minden esztendőben egy negyed része változik. — A' kormányozó Tanáts 12 öregekből és 4 polgári előjárokából fog állani; ezeknek kötelességek leszen a' belső és a' törvényes dolgokra, a' policiára, a' külső dolgokra, és a' fegyveres hatalomra ügyelni. — Ők teszik fela' törvényeket s. a. t. Ezekből ki tettzik, hogy a' Luckai Republikának *Constitutiója* inkább *aristocratica* mint *democratica*, 's mindennek tettzése szerént, valóságában való, leg inkább tettzik az, hogy ez a' Köz Társaságotzka a' maga előbbi és másoktól való nem függésében meg ha-

gyatott, melyet mindnyájan a' Frantzia Fő Conzúl mértékietességének köszönnek.

A' hosszasan tartott háború minden farsángi vigaságos mulatságokat meg keserített Olasz Országban, most pedig minden népesebb városa'ban nagy készülétek tétetődnek a' jelenvaló farsangi napoknak vigan és fényellen leendő meg inneplésekre.

Frantzia Respublika.

Egy *Villers Károly* nevű Frantzia Tudós, Professor *Kantnak* a' Filozofiját Német nyelvből Frantziára által fordítván, azon vólt, hogy azt a' Frantzia heves földbe is által plántálhassa, de fel tett tüzilyát el nem érhetette, mivel kevesen találtak olyanok a' kik azt olvasni kívánták 's még kevesebben, a' kik azt meg étették volna. — A' Párisi Nationale Institutumnak gyűléésében a' Filozofika Classisnak egyik tagja e' tárgyról íy szólott: A' Kant Filozofijában egyetlen egy új idea sem található, és csak arra való, hogy a' már régen esméretes igazságok, azoknak homályos előadások által a' Publicum előtt esméretlenekké tétetődjenek s. a. t.

A' Breftiai kikötő helyből ki evezett Frantzia flottának nagyon kedvezni láttatnak az elementumok napnyugoti Indiába való útjának folytatására. Azon flottának fő kórmáryozója *General Le Clerc*, a' Fő Conzulnak egyik főgora, arra kötelezte magát a' Frantzia tenger mellett fekvő városoknak, vagy inkább kikötő helyeknek, hogy ő a' maga követségét hasznosan bé tellyesíteni, az az, a' Frantzia Respublika birtoka alá vetni igyekezik a' Sz. Domokos szigetjét.

Minekelőtte a' Fő Conzul Lyonba indúlt volna, mind ezen útjára, mind a' Lyoni fabrikának fel segéllésekre, négy millió livert kívánt

Marbois kintstartótúl. Erre illyeten válaftt vett a' Fő Conzul, hogy nemhogy annyit, de a' S atus sok'szükségei miatt, felét se lehet adni. — A' Fő Conzul erre egy szót sem szólván, volevaló beszédjét tovább folytatta. — A' nevezett kintstartó haza mevén papirosra tette fel azokat az okokat, a' mellyek őtet azon feleletre indították, 's egyszersmind azon esetre, ha ez az ő egyenes szívüfége a' Fő Conzulnak nem tettzene, a' olgálatjából való el bocsátását kívánta. — A' nékie adott válafttban nagyon meg közfönte a' Fő Conzul, hogy illy egyeneűen belzé lett ő vele, 's ama kérte őtet, hogy hivatallyát továbbra is folytassa.

Brüffelből, Januarius 9-ik napján. A' mi polgármesterünk *Roupe*, születésére nérvé *Rottterdam* Belga, nem régiben olly parantsolatot vett a' Párisi Policia ministertől, hogy *Goffin* és *Aerts* két ide való kereskedőket fogassa meg, 's küűje a' *Hami* kastélyba *Picardi* bi fogságra, a' kik a' ki adott parantsolat ellen is küűsű Országí portékákat vittek oda bé, és onnan ki másúva. — Az elsőbb észre vévén e' dolgot el szöűött, az utólsóbbat pedig, a' kit az oda való helytartó le árostáltatott, a' nevezett polgár mester izabardon bocsájtotta. — Egyszersmind egy repraesentatiót küűdött a' Párisi Tribunatusnak, mellyben a' többi közt így szöllott; „Éa, úgymond ő, sem *Goffin* sem *Aertst* meg nem igazítom, mindazáltal az elsőbűek ártatlanfágáért magamra kezességet vállalni kész vagyok. — Hogyha gyanúfokká tették magokat, miért nem idézik őket a' bírák eleibe? Hát meg inepallye e' a' Frantzia nemzet Julius 14 ik napját, a' mellyen tudniűlik 1789 ik esztendőben a' bastillat le rontotta, 's ugya'akkor más bastillát tsinállyon a' *Hami* kastélyból? Nem az a' két szemelly forog itten elő, a' kik avval vádoltattak, hogy Anglus portékákat

hoztak bé, hanem a' Frantzia nemzetnek szabadsága és bátorsága. — A' szabad tettés szerént való tselekedet, ha semmi ellentállást nem talál, Osi si lépésekkel magyen előbre s. a. t. Ezt a' nyomtatásban ki adott jegyzést *Doulcet* Prefectus meg alkalmazta, maga pedig a' Polgármester Párisba hivatott.

A' Párisi 8-ik Januariusi maganos levelek szerént, két hetek el forgása alatt vége leszen az Amiensi Congressusnak, és addig a' békeesség is végképen helyre áll. — A' Hollandiai levelek azt hirtelik, hogy még a' múlt December 28 ik napján tökéletességre ment volna az; de hogy semmi nints a' dologban, abból ki tettik, hogy a' Fő Conzul *Lyonba* lett el indulása előtt levelet vett onnan a' maga testvérétől *Bonaparte* Jóselsől, melyben semmi emlékezet nem tétetődött az el végződött békeességről.

Batava Respublika.

A' mostani Kormányfűéknek tagjai eránt, a' kik többre mind jól bíják magokat, nagy bizodalommal viseltetik a' Bělga nemzet. Azonban sokan még is nehezen felejtetik el az Orániai herczegi házat, és most is avval a' reménységgel ketsegtetik magokat, hogy a' helytartó Fejedelm Angliának hathatos közbenjárására előbbi méltóságos hivatallyába vissza fogna helyheztetődni. — Azok a' febek, a' mint egy 3 dik Januariusi Rotterdami levélben iratik, a' mellyeket a' kosszas háború, és a' revolutió ezen Respublika tellén ejtett, ezután is sokáig fognak vérezni, és azoknak bé gyógyításokra egy egész békeesség század kívántatik. — A' revolutió előtt sok gazdag kereskedők találtattak ottan, 's magok el hittségekből gyűlöltek Angliát és a' helytartó fejedelmet. — Ugy gondolkoztak, hogy pénzel min-

dent eszközölni lehesse. — De ezekért az 3 fel-
fuvalkodtságokért az egész nemzet lakóit meg.

Amsterdamból Januarius 6-ikán — Két esztendővel ennekötte egy Anglus fregat, a' melly 60000 font sterlingből álló hadi segedeimet akart Hamburgba által vinni, Hollandiának északi partjai mellett, a' rendkívül való nagy tengeri ízélveszek miatt el süllyedt. Néhány hólnapok alatt egy-néhány arany és ezüst pénzel tellyes hordókat találtak fel halálszaink. — Azoknak a' Francia Commissariusoknak, a' kik a' Breffi flottán St. Domingóba utaztak, két végek vagyon: — 1) hogy *Touffaint Louverture* partos fekete Generálit akár szép móddal, akár erőszakkal megszelídítsék — 2) hogy onnan *Lovisiánaba* mennyenek, ta' melly szép tágas és gazdag tartományt most a' Francia Respublikának engedte által a' Madridi Kirudvar. A' hét esztendei háború előtt is Francia Országhez tartozott az.

Valamint több Európai Országokban, úgy a' Batava Respublikában is viffa szerezhetetlen károkat okoztak az árvizek. *Rotterdam* és *Gouda* közt 6000 hólfdőld fekszik a' viz alatt, és sok esztendő múlik el addig, mig egészlen ki száradnak. — A' tengert tartóztató töltések semmi gondviselés nem lévén a' revolutió alatt, úgy annyira el romlottak, hogy hanemha serenységgel meg jobbitatnak, nagy veszedelem következhetik Hollandiára.

Hágéból Januarius 7-ik napján. Újabb szerentsétlenség érdeklött bennünket. — A' múlt Decembernek 27 ik napját követett éjjel a' Huzersmondi töltéseket a' tenger fel háborodott habjai által fúrván 80 öl nyilást ütöttek azokon. — Az azon hirtelen bé omlott viz úgy el rontotta a' *Ween-Polderi* környéket, hogy sohol se lehet a' viz feneket érni. — Egyedül a' lakosoknak meg kötötött munkásságok fordította el a' közönsé-

ges özönt. — De így sints még a' veszedelemnek vége, több helyeken is düllő félbe vagynak a' revolutio ideje alatt meg károsított töltések. — Az egek ójjanak bennünket olly szerentséltenség-től, mint a' minémü 1421-ik esztendőben November 22 ik napján történt vala, a' midőn 72 helységet borítottak el a' tenger vizei, minden azokbaa volt lakosokkal és barmokkal együtt.

A' Hollandiai Status passiva adósságának 24 millió forintia megyen esztendőnként az interesse.

Helvétziai Respublika.

Bázelből Jan. 6-ikán. A' Réusnak ki omlott árvizei ettől fogva Raftadtig, igen sok károkoztak a' Svéviai kerület földjén, de még sem annyit, mint a Réus jbal partyán, a' hol a' revolutio egész ideje alatt semmi gondviselés nem volt a' töltésekre.

Azok az apró Cantonok, a' mellyek néhány esztendővel ennekélötte öszve olvasztattak, most ismét külön vagynak, 's mindenik a' maga régi constitutiója mellett kíván élni és halni. — Az Einsiedelni klastromnak is vissza adatott az Archivuma, avagy leveles tárja — Úgy hallatik, hogy újabb revolutio fogna a' Bernai Kormányféknél lenni. — *Redinget* nagy nyughatatlansággal várják Párisból vissza, a' ki mindazáltal keveset eszközölhetett hazája javára nézve. *Waadtlandia* és *Argau*, a' mellyek két esztendővel ennekélötte különös Cantonokká tétetődtek, most újobban az anya Cantonnal Bernával kívánnak öszve kaptosztatni. — A' Walliserland még most is proteffalgat a' Frantzia Respublikával való öszvekezeztetés ellen.

Nagy Britannia

Londonból, Jan. 2 ik napján. Tegnap éjjel ment innen el a' királyi utvari kurir *Dressing Amiens*-be, a' ki újabb instructiókat vitt oda Lord *Cornwallis*-nak. Itt közönségesen azt hízik, hogy a' végképen való békeffég (*Pax definitiva*) már tökéletességre ment volna, és hogy semmi egyéb hiba nintsen a' kéz alá irással való meg erőssítésnél, de hogy e' se fogna soxára haladni. — A' Frantzia Respublika es Anglia közt való békeség ki befzélhetetlen örömet szerzett napnyugoti Indiában. — Sokan sokba fogadnak, hogy ezen folyó hólnap végéig meg leszzen a' végképen való békeffég.

A' Breſti Frantzia flottának napnyugoti India felé vett újta újabb vetelkedésre való alkalmatosságot szolgáltatott az Alsó Parlamentum gyűlésében: „A' közönséges újság levelek szerént, így szóllott Grenville Ex-ministernek az öttse, egy 16 linea hajóhól álló Frantzia flotta, 20000 emberrel evezett ki a' Breſti kikötő helyből, a' melly a' mint hírellek, a' Sz. Domokos szigetébe küldetett. — En nem akarom a' ministereket bizonytalanságba ejteni; de úgy hízem, hogy szükség volna 1) ezen köz híren, ha fundamentom nélkül szükölködik, a' Publicumot meg nyugtatni; 2) az Alsó Házat arról bizonyossá tenni, hogy a' ministerium nem engedi magát el altatni, hogy szükséges jelentéseket vett Frantzia Országból, és hogy minden esetre meg tette azokat a' rendeléseket, a' mellyek a' mi Coloniainknak bátorságokra, 's meg maradásokra meg kívántatnak,“ s. a. t.

Ezekre minister *Addington* így felelt: „A' Breſti flottának ki evezéséről semmi kétség nem lehet, de illetlen dolog volna hogy ha én azt most ki mondanám, ha meg egyeztet e' a' két Kór-

manyszék e' tárgy felett egymással. — Az Alsó Haz se kívánna azt töllem tudni, hogy tettünk e' az eránt olly intézeteket, a' minéniüket az okosság regulája és előre való vígyázás tölünk kívának. — Most csak azt jelentem ki az Alsó Háznak, hogy a' mi *Amiensben* lévő minísterünk, a' reá bízott dologban semmi akadályt és nehézséget nem talál, és hogy a' *Parlamentalis* gyűlések felbe szaka lztásának semmi eggyesége nints a' békeleséges alkudozásokkal.

Azok a' *Ceylon* szigetbéli Belga papok, és Oskolai Tanítók, a' kik az Angliai Kormányzék parantsolatjának engedelmeskedni, és az Angliai Király és Királyi familia boldogságáért a' templomokban imádkozni nem akartak, minden közönséges hivatallyaiktól meg fosztattak.

Német Ország.

A' *Baváriai Vél. Fejedelem* sok köz hasznú rendelésekkel tette már eddig is a' maga uralkodását bevezetellé: Leg közelébb 4 klastromot töröltt el *Bavariában*, úgymint 1) A' *Theatinusokat* (*Canonicos Regulares*) *Monachiumban*, a' kiknek egyen egyen 400 forintból álló penziót rendelt esztendőnként. — A' klastromnak jövedelme az Oskolai fundusnak adatott, a' klastromjokban pedig a' Kormányzék 4 departementuma költözött bé — 2) A' *Monachumi Carmelitákat* a' kiknek klastromjokban az oda való *Gymnasiumnak* és *Lyceumnak* classisai fognak taníttatni, abban fognak Profellorjaik is lakni, jövedelmek pedig, mint szinte az elsőbeké, az oskolai fundusé leszen. — A' szerzetes Papoknak egyen egyen 350 forint esztendei penzio rendeltetett. — 3) A' *Landshuti Dominicanusokat*, a' kiknek klastromjok és jövedelmek az oda való Fő Oskola hasznára fordítatik, a' papok 350 fo-

rint pensiót vesznek esztendőnként — 4) A' *Seligenthal* Apátza *klástromot* Landshut mellett, meli ynek jövedelmei hasonlóképen a' nevezett *Univerzitas* javára rendeltettek, magok az apátzak a' klástromban meg hagyatnak, és holtok napjéig pensiót kapnak, úgy mindazáltal, hogy eanekutánna is az oskolába járo leány gyermekeket tanítsák.

Dantzighól Decemb. 29 dik napján. Ritkán volt a' *Báltikum* tenger anayi háborus szélveszek alá vettetve, mint ezen esztendő vége felé. A' többi közt egy *Dantzigi* hajó tört öfzve a' *Pomerániai* tengeri partok mellett, a' mellyen lévő hajós kapitány és hajós legények, egynéhányat ki vévén, mind el veszteek. — Ezen a' hajón volt *Gróf St. Quentin Vécsey* huszár regementbéli lovas kapitány is, a' ki *Angliai* utazásából *Gallitziába*, a' maga regementjéhez menni szándekozott. Ő is a' tengerbe esett, és tizennégy egész óráig, effeli 8 órától fogva, más nap dél előtti 10 óraig kuszködött az öfzve törtét hajónak árbotzfájára ragaszkodva a' hanykódó habokkal, míg végre a' *Stolpemindi* lakosok segítségére menven, ötet a' veszedelemből ki mentették. Élet halál közt való fetregése közt is nemmes bátorsággal viselte magát, és egy 11 esztendőös gyermeket, a' ki kezeit a' tenger vize alól ki nyújtotta, azon árbotzfára, a' mellyen maga ült, ki vonván, a' haláltól meg mentett.

A' *Strafzburgi* Püspök, *Kardinál Rohán* illy foglalatú levelet küldött Ő Cs. Királyi Felségéhez: „*Kardinál Kaprara*, a' *Római* udvarnak *Párisban* lévő első rangú követje (*Cardinalis a latere*) a' *Sz. Páának* egy brevejét, az az, parantsolatját küldötte hozzám, a' mellyben töllem azt kívánnya, hogy én, az én *Rénus* ba partyán lévő megyémről mondjak le, azon okból, mivel a' vallásnak, és a' *Catholica* Anyafzentegy-

háznak java és böltségé azt kívánnyák. — Önön maga Császári Felsőged is, maga böltséffé és atyai gondviselésére nézve el kerülhetetlenül szükségesnek itilte a' Rénus bal partyát a' Frantzia Respublikának által engedni, 's annal fogva békesléget szerzeni a' Német Birodalomnak. — Annakokáért én is Felsőged tettése szerént való dolgot miveltem, a' midön a' Sz. Papának engedelmeskedtem, minekutánna a' Moguntziai Vá. Fejedelemnek is jelentéff tettem volna a' felől, a' ki is tökéletessen helybe hagyta az én tselekedetemet. — Azok az okok, a' mellyeket a' Sz. Atya maga brevejében elő hordott, olly fontosak, hogy akármelly áldozatot is kötelesek vagyunk tenni. — Ez a' köteleffég, és az én aláztatos engedelmeslégem egyszersmind azt kívánnyák töllem, hogy én Felsőgednek is aláztatos jelentéff tegyek arról. — Arra való nézve az én Pápa Ó Szentségehez küldött dimissiomnak mását ezen levelemhez ragasztom, 's aláztatossan esedezek, méltostaffon Felsőged arra tekinteni kegyelmessen, hogy én abban az én piispökségemnek Rénus jobb partyán lévő részéhez való jusomat továbbra is fel tartom, azért, mivel annak által adására semmi okom nintsen, 's igen szívesmen viselem, hogy Császári Felsőgednek továbbá is vazallusa, és a' Római Sz. Birodalomnak Statufsa maradjak. — Ohajtom, hogy ezen tselekedetem Felsőgednek tettő lehessen, és hogy Felsőged ennekutánna is mind engemet, mind az én Káptalanomat maga kegyes óltalmában tartani méltostaffon s. a' t.

Elegyes Dolgok.

Néhány közönséges levelak azt beszéllik ama híres Phyllognomistáról és Tigurumi derk Prédikátorról néhai *Lavater*ről, hogy ő Koppenhá-

giban való lételekor, a' metempsychosif, az az, a' lelkeknek egyik testből a' másikba való által költözéseket álatta, és hogy meg volt arról győződve, hogy az ő lelke volt volna valaha az Arimathiában Jós-festében. A' minap szerentfétlenül meg házaszott Badeni örökös herczeg hamvainak meg tilzieléle végűt, egész Svécia Ország önként gyász köntöft öltözött magara. — Ennek a' meg boldogult fejedelmnek teste, Stockholmban, e' folyó hónap 14 ik napján, az úgy nevezett Ritterholmi templomban levő kriptában tétetődött le. — Az oda való híres képfaragó, Prof. Iffor Ser-gel, a' Király parantfolattyából a' meg holtat fe rajzolta. — A' Baváriai uralkodó Valasztó Feje-delemné Ö Hertzegségének, született Bámeni her-czeg asszonyának több jótéteményei közzé lehet ezt is számlálni, hogy a' Monachiumi szegénység közt, nem régiben tizenegyszáz forintot oltogattatott ki fára való. — Azok az Olasz Országi emigránsok, a' kiknek honnyaikba vissza menni meg nem engedtetett, a' Luckai Republikátská-ba telepedtek le. — Egy *Strasser* nevű híres Bé-őrás mester egy olly igen mesterseges órát tli-nált nem régiben, a' melly a' leg nehezebb nó-tákat is el tudja verni. — El adás végett a' Pé-tersburgi Császári udvarnak küldötte, 's 60000 ru-belre határozta meg annak az árrát, és ha ott vevőt nem talál, Angliába fogja azt küldeni. — Egy Frantzia Országi híres festő asszony *Lebrün*, tizenkét esztendővel ennekölte hazájából ki köl-tözvén, most ment oda vissza. Számkivetésének ideje alatt Olasz és Orosz Országokban múlattott, 's tsak nem minden szép mesterlegekre ügyelő, Európai tudós Tarsaságoknak tagjává tétetődött, A' Heivétziai papokat es Oskolai tanítókat, vala-mint ennekölte, úgy ezután is magok a' Can-tonok fogják híretit, sőt eddig való híretéseket is meg nyerik. — Azoktól a' Frantzia katonáktól,

a' kik a' Frantzia, vagy inkább Nápolyi nyavalyából a' Respublika költségén gyógyítatnak ki, ennekutánna z földjoknak egy része el fog vonatni. — Azt mondják, hogy az Orániai fejedelem Hollandiában el vesztett jószágai helyett a' Wefzfaliai kerületet fogja meg kapni. — Azok közül a' szereztsélen emberek között, a' kiket náhai I. Pál Császár Sziberiába számkivetésbe küldött, már is soknak szabadságot adott I. Sander Császár honnyaikba való vissza térésre.

* *

Ezen folyó Januarius 24-ik napját követett éjjel, itten sokan valamelly gyenge föld indulást érzettek. Talán bővebb tudósítást is veszünk e' tárgyról ennekutánna.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

* *

A mai újság mellett, a' Mézei Gazdaság 2-ik Tsomójának D. árkussát küldjük Erd. Olvasóinknak. Salynállyuk, hogy az ehez tartozó rész Táblára metzett figurákat ezzel együtt meg nem küldhettük, de lehetetlen volt azt tökéletesen el készíteni. Meg küldését sekára nem balasztyuk. — Azok, a' kiknek szántó földjeiken a' Földi Magyaró bőven terem, a' nélkül is eléggé esmerik annak tulajdonságait.

D. D. S.